

Hilde Crevits
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van
Onderwijs
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL
T 02 552 68 00
F 02 552 68 01
kabinet.crevits@vlaanderen.be
www.vlaanderen.be

Aan Mevrouw Mia Douterlungne
administrateur-generaal
Vlaamse Onderwijsraad
Zenithgebouw (niv.19)
Koning Albert II-laan 37
1030 Brussel

VLOR
IN: 27 OKT. 2017
UIT: 288

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
vragen naar/e-mail Sofie Landuyt sofie.landuyt@vlaanderen.be		telefoonnummer 02 5526837	datum 27 OKT. 2017

Betreft: Advies VLOR op het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van de leraren

Geachte Mevrouw,

Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van de leraren werd op vrijdag 27 oktober 2017 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Het document wordt u hierbij, samen met de nota aan de Vlaamse regering, overgemaakt.
Beiden worden u ook digitaal bezorgd.

Graag vernam ik het advies van de VLOR in verband met dit besluit conform artikel 70 van het participatiedecreet.

Met vriendelijke groeten,

Hilde Crevits
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Onderwijs

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van de leraren**
- **Principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag VLOR**

1. INHOUDELIJK

Inleiding – context

De conceptnota “lerarenopleidingen versterken wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs” van 25 maart 2016 kondigde een operationalisering van de basiscompetenties aan. In de op 22 september 2017 door de Vlaamse Regering goedgekeurde amendementen over de versterking van de lerarenopleiding werd dit herhaald.

De huidige sets van basiscompetenties en het beroepsprofiel van de leraar dateren immers van 2007. De maatschappelijke context en dus ook deze van de lerarenopleiding zijn constant in beweging. De basiscompetenties en het beroepsprofiel zelf zijn voldoende generiek geformuleerd. Dit beroepsprofiel en deze basiscompetenties blijven ook in de toekomst het kader voor de opleiding van leraren. Binnen het professioneel continuüm moet duidelijk worden welke competenties, tot op welk beheersingsniveau op welk moment in de loopbaan bereikt moeten worden. Binnen de basiscompetenties worden de startcompetenties na het behalen van het diploma van leraar benoemd. Voor de concrete invulling/interpretatie van het beroepsprofiel en de basiscompetenties kunnen de lerarenopleidingen en het afnemend veld met elkaar in dialoog gaan, dit met het oog op de leraar van de toekomst.

Daarnaast moet er ook duidelijkheid komen over de verhouding tussen de basiscompetenties en de domeinspecifieke leerresultaten van de lerarenopleidingen.

Om dit en het definiëren van de beheersingsniveaus te faciliteren, werd een werkgroep opgericht. Deze werkgroep was samengesteld uit vertegenwoordigers van de lerarenopleidingen, het afnemend veld en de vakorganisaties. Deze werkgroep leverde volgend advies af:

1. De drie bestaande sets basiscompetenties zouden best herleid worden tot één generieke set basiscompetenties voor leraar. De sets verschillen onderling te weinig.
2. De nieuwe gezamenlijke set basiscompetenties kan vervolgens versoepeld worden door de operationalisering op het tweede niveau (x.x.x) te schrappen. Hiermee wordt niet bedoeld dat deze inhoud niet belangrijk zou zijn voor toekomstige leraren, maar wel dat deze meer thuishoort in een domeinspecifiek referentiekader, dan in de basiscompetenties.
3. Aan de nieuwe, gezamenlijke set, kunnen twee beheersingsniveaus gekoppeld worden, nl. dat van bachelor (niveau 6) en dat van master (niveau 7) die zichtbaar worden in het domeinspecifiek leerresultatenkader van beide opleidingen. De Dublindescriptoren, met de

respectievelijke niveaudecriptoren bieden hiervoor voldoende handvatten.

4. Het domeinspecifiek referentiekader is de operationalisering van de wijze waarop de lerarenopleidingen de brug maken tussen de inhoud van de opleiding en de doelenset (de functionele gehelen/de basiscompetenties), rekening houdend met het verwachte beheersingsniveau (6 of 7) en met de specifieke contexten waarvoor de leraar wordt opgeleid. Het is de verantwoordelijkheid van de opleidingen zelf inhoud en vorm te geven aan het curriculum, waarbij ze zichtbaar kunnen maken hoe ze de basiscompetenties op het verwachte beheersingsniveau (6 of 7) en met de specifieke contexten waarvoor de leraar wordt opgeleid, op een geïntegreerde wijze kunnen realiseren binnen de drievoudige expertise van de leraar (vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch-didactisch) en zijn onderwijs-pedagogisch oordeelvermogen.

De nieuwe set van basiscompetenties die als bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering is toegevoegd, is deels volgens de bepalingen in bovenstaand advies opgemaakt. Er werd namelijk voor geopteerd om geen beheersingsniveaus in te schrijven in het Besluit Vlaamse Regering. In de nota aan de Vlaamse Regering van 22 september 2017, werd dit als volgt geargumenteed:

“De basiscompetenties voor leraren geven aan welke eisen onderwijs en maatschappij stellen aan de pas afgestudeerde leraar. Hiermee geeft de overheid de minimale kwaliteitscriteria aan zodat ouders, onderwijsverstrekkers en externen weten wat zij van leraren mogen verwachten. Die transparantie kan de waardering voor het werk dat leraren doen, alleen maar ten goede komen. Ongeacht het kwalificatieniveau zijn de basiscompetenties voor alle leraren kwalitatief gelijkwaardig. De inschaling van het diploma van leraar (op graduaats-, bachelor- of masterniveau) impliceert dus geen hiërarchie tussen deze niveaus. De basiscompetenties en het beroepsprofiel gelden als referentiekader voor alle lerarenopleidingen.”

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 legt de basiscompetenties, die als bijlage bij het besluit zijn opgenomen vast.

Artikel 2 heft de vorige sets van basiscompetenties op.

Artikel 3 bepaalt de inwerkingtreding van het besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Regering.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 20 oktober 2017. Er is geen begrotingsakkoord vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid betreffende personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande voorontwerp van Besluit Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr 2017-293 van 8 september 2017.

Een aantal bemerkingen van het taalkundig advies zijn niet gevolgd. Het gaat om bemerkingen m.b.t. termen die specifiek zijn voor de onderwijsregelgeving en in deze ook algemeen aanvaard zijn.

Dit ontwerp van besluit bevat hoofdzakelijk regelgeving met een louter formeel karakter. Het gaat vooral om technische aanpassingen als gevolg van een gewijzigde hogere regelgeving, meer bepaald artikel II.108, paragraaf 2 van de codex hoger onderwijs.

Er werd dan ook geen RIA opgesteld.

Het ontwerp van besluit vertegenwoordigt geen bijkomende administratieve lasten voor de betrokken instellingen. Er worden geen nieuwe principes toegevoegd, noch ingrijpend gewijzigd t.a.v. de huidige procedures.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van de leraren;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs:
 - 2.1. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de VLOR en de SERV;
 - 2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing aan de door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van de leraren

DE VLAAMSE REGERING,

Gelet op de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013, bekrachtigd bij het decreet van 20 december 2013, artikel II.107, §2, gewijzigd op...;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2007 betreffende de basiscompetenties van de leraren;

Gelet op het advies van de Vlaamse Onderwijsraad, gegeven op

Gelet op het advies van de Inspectie van Financiën, gegeven op 20 oktober 2017;

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Artikel 1. De basiscompetenties van de leraren worden vastgelegd in de bijlage die bij dit besluit is gevoegd.

Art. 2. Het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2007 betreffende de basiscompetenties wordt opgeheven.

Art. 3. Dit besluit treedt in werking vanaf het academiejaar 2019-2020.

Art. 4. De Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

Bijlage. Basiscompetenties als vermeld in artikel 1

De basiscompetenties van pas afgestudeerde leraren worden bepaald door twee factoren. Enerzijds zijn er tien functionele gehelen en anderzijds is er een set van attitudes, die de noodzakelijke competenties van het leraarschap beschrijven.

Waarom basiscompetenties?

De basiscompetenties voor leraren geven aan welke eisen het onderwijs en de maatschappij stellen aan pas afgestudeerde leraren. Hiermee geeft de overheid de minimale kwaliteitscriteria aan zodat ouders en externen weten wat ze van leraren mogen verwachten. Die transparantie kan de waardering voor het werk van leraren alleen maar ten goede komen. Door specifiek de basiscompetenties vast te leggen, maakt de overheid duidelijk dat van een pas afgestudeerde leraar niet hetzelfde niveau van beroepsuitoefening als van een leraar met enige ervaring verwacht kan worden. Hiermee wordt aangegeven dat 'leraar zijn' een proces van levenslang leren is.

Individu versus teamverantwoordelijkheid

In de toekomst wordt een leraar meer dan ooit een teamspeler. Samenwerken met andere leraren en andere actoren in een schoolteam is essentieel om kwalitatief hoogstaand onderwijs te verzekeren. Om daarin ten volle te kunnen participeren, moet iedere individuele leraar bepaalde competenties bezitten. Die moet hij/zij zowel individueel als samen met collega's kunnen inzetten.

1. Functionele gehelen

FG 1: de leraar als begeleider van leer- en ontwikkelingsprocessen

- 1.1 de leraar kan de beginsituatie van de lerende en de groep achterhalen.
- 1.2 de leraar kan doelstellingen kiezen en formuleren, daarbij rekening houdend met de beginsituatie van de lerende(n) en ontwikkelingsdoelen, eindtermen, ontwikkelings- en leerlijnen, een geselecteerd leerplan, het schoolwerkplan en het pedagogisch project
- 1.3 de leraar kan de leerinhouden en leerervaringen selecteren
- 1.4 de leraar kan leer- en ontwikkelingskansen structureren en vertalen in een samenhangend onderwijsaanbod en daarbij de horizontale en verticale samenhang vorm geven en bewaken
- 1.5 de leraar kan aangepaste werkvormen en groepeeringsvormen bepalen
- 1.6 de leraar kan ontwikkelingsmaterialen kiezen en aanpassen
- 1.7 de leraar kan een ontwikkelingsbevorderende omgeving creëren met aandacht voor de heterogeniteit van de groep
- 1.8 de leraar kan een observatie en evaluatie voorbereiden
- 1.9 de leraar kan observeren en evalueren met het oog op bijsturing, remediëring en differentiatie als onderdeel van het leerproces van een lerende(n) en kan deze observatie- en evaluatiegegevens aanwenden om het eigen didactisch handelen te bevragen en bij te stellen
- 1.10 de leraar kan deelnemen aan zorgverbredingsinitiatieven en initiatieven van leerlingenbegeleiding en kan deze laten aansluiten bij de totaalbenadering van de onderwijsinstelling
- 1.11 de leraar kan het leer- en ontwikkelingsproces adequaat begeleiden in een gepaste en correcte onderwijstaal, en daarbij rekening houden met en gericht inspelen op de diverse persoonlijke en maatschappelijke taalachtergronden van de lerende(n)

- 1.12 de leraar kan bijdragen aan het gevoelig maken en openstaan voor talen door aan taal sensibilisering te doen
- 1.13 de leraar kan omgaan met de diversiteit van de groep
- 1.14 de leraar kan leer- en ontwikkelingsprocessen opzetten, zowel vanuit de inhoud van zijn/haar vakgebied, als vanuit vakoverschrijdende invalshoek

FG2: de leraar als opvoeder

- 2.1 de leraar kan een positief leerklimaat creëren voor de lerenden in de groep en in de onderwijsinstelling
- 2.2 de leraar kan de emancipatie van de lerende(n) bevorderen
- 2.3 de leraar kan door attitudevorming lerende(n) op individuele ontplooiing en maatschappelijke participatie voorbereiden
- 2.4 de leraar kan actuele maatschappelijke ontwikkelingen opvolgen en vertalen in een pedagogische context
- 2.5 de leraar kan adequaat omgaan met lerende(n) in sociaal-emotionele probleemsituaties of met gedragsmoeilijkheden
- 2.6 de leraar kan de fysieke en geestelijke gezondheid van de lerende(n) bevorderen
- 2.7 de leraar kan communiceren met lerende(n) met diverse taalachtergronden in diverse talige situaties

FG3: de leraar als inhoudelijk expert

- 3.1 de leraar beheerst de kennis en vaardigheden met betrekking tot de leergebieden en/of vakgebieden van zijn/haar expertise, en kan die uitbreiden, actualiseren, verbreden en verdiepen.
- 3.2 de leraar kan de verworven kennis en vaardigheden met betrekking tot de leergebieden en/of vakgebieden aanwenden op een geïntegreerde wijze.
- 3.3 de leraar beheerst de kennis en vaardigheden met betrekking tot (vak)didactiek van zijn/haar onderwijsopdracht, en kan die uitbreiden, verbreden en verdiepen.
- 3.4 de leraar kan het eigen aanbod situeren in het geheel van het onderwijsaanbod met het ook op de begeleiding en oriëntering van de lerenden

FG4: de leraar als organisator

- 4.1 de leraar kan een gestructureerd speel-, leef-, werk- of leerklimaat bevorderen.
- 4.2 de leraar kan een soepel en efficiënt les- en dagverloop creëren, passend in de korte- en langtermijnplannen, vanuit het oogpunt van de leraar en de lerenden
- 4.3 de leraar kan relevante administratieve taken uitvoeren
- 4.4 de leraar kan een stimulerende en werkbare leefruimte creëren, rekening houdend met de veiligheid van de lerenden

FG5: de leraar als kwaliteitsontwikkelaar

- 5.1 De leraar kan de kwaliteit van zijn/haar onderwijs verder ontwikkelen. De leraar kan de eigen onderwijspraktijk en het eigen functioneren in vraag stellen en bijsturen (verbeteren) door:

- * zich te informeren over (praktijkgericht) wetenschappelijk onderzoek (vakinhoudelijk, vakdidactisch en algemeen pedagogische didactisch) en over

ontwikkelingen binnen onderwijs en samenleving en deze te gebruiken voor de praktijk

* systematisch en kritisch te reflecteren op de eigen klaservaringen en gebruik te maken van theoretische denkkaders en inzichten uit (praktijkgericht) wetenschappelijk onderzoek

* zich verder te professionaliseren"

5.2 de leraar kan kennisnemen van toegankelijke resultaten van relevant onderzoek en van vakdidactisch en vakinhoudelijk onderzoek en deze aanwenden in de onderwijspraktijk

5.3 de leraar kan zijn/haar eigen functioneren in vraag stellen en bijsturen

FG6: de leraar als partner van ouders of verzorgers

6.1 de leraar kan zich informeren over en discreet omgaan met gegevens over de lerende en de context van de lerende

6.2 de leraar kan met ouders of verzorgers communiceren over de lerende in de onderwijsinstelling op basis van overleg met collega's of externen

6.3 de leraar kan, de ouders of verzorgers informeren over en betrekken bij het onderwijsgebeuren, rekening houdend met de diverse achtergrond van de ouders

6.4 de leraar kan met ouders of verzorgers in gesprek gaan over opvoeding en onderwijs

6.5 de leraar kan in Nederlands communiceren met ouders en verzorgers met diverse taalachtergronden in diverse talige situaties, en hiertoe strategieën ontwikkelen

FG7: de leraar als lid van een onderwijsteam

7.1 de leraar kan overleggen en samenwerken binnen het onderwijsteam

7.2 de leraar kan binnen het team over een taakverdeling overleggen en de afspraken naleven.

7.3 de leraar kan de eigen pedagogische en didactische opdracht in het team bespreekbaar maken, hierover reflecteren in het team en zijn/haar gedrag hieraan aanpassen

7.4 de leraar kan in overleg met collega's reflecteren over het gezamenlijk functioneren van het onderwijsteam.

7.5 de leraar kan zich documenteren over de eigen rechtspositie en die van de lerenden.

7.6 de leraar kan in het Nederlands adequaat in interactie treden met alle leden van het team

FG8: de leraar als partner van externen

8.1 de leraar kan contacten leggen, communiceren en samenwerken met externe instanties die onderwijsbetrokken initiatieven aanbieden

8.2 de leraar kan in het Nederlands adequaat in interactie treden met medewerkers die onderwijsbetrokken initiatieven of stage- of tewerkstellingsplaatsen aanbieden

8.3 de leraar kan een netwerk met externe organisaties initiëren, uitbouwen en onderhouden onder meer met actoren op de arbeidsmarkt en het hoger onderwijs.

8.4 de leraar kan, onder meer met het oog op gelijke onderwijskansen, contacten leggen, communiceren en samenwerken met de brede sociaal-culturele sector.

FG9: de leraar als lid van de onderwijsgemeenschap

9.1 de leraar kan deelnemen aan het maatschappelijke debat over onderwijskundige thema's.

9.2 de leraar kan eens gesprek voeren over zijn/haar beroep en zijn/haar plaats in de samenleving

FG 10: de leraar als cultuurparticipant

10.1 de leraar kan actuele maatschappelijke thema's en ontwikkelingen herkennen , kritisch benaderen en vertalen naar een pedagogische context op elk van de volgende domeinen:

- het sociaal-politieke domein
- het sociaal- economische domein
- het levensbeschouwelijke domein
- het cultureel- esthetische domein
- het cultureel-wetenschappelijke domein

2. Attitudes

Volgende attitudes gelden voor alle functionele gehelen.

A1 beslissingsvermogen:

durven een standpunt in te nemen of tot een handeling over te gaan, en er ook de verantwoordelijkheid voor dragen.

A2 relationele gerichtheid:

in contacten met anderen kenmerken van echtheid, aanvaarding, empathie en respect tonen.

A3 kritische ingesteldheid:

bereid zijn zichzelf en zijn/haar omgeving ter discussie te stellen, de waarde van een bewering of een feit, de wenselijkheid en haalbaarheid van een vooropgesteld doel te verifiëren, alvorens een stelling in te nemen.

A4 leergierigheid:

actief zoeken naar situaties om zijn/haar competentie te verbreden en te verdiepen.

A5 organisatievermogen:

erop gericht zijn de taken zo te plannen, te coördineren en te delegeren, dat het beoogde doel op een efficiënte manier bereikt kan worden.

A6 zin voor samenwerking:

bereid zijn om gemeenschappelijk aan eenzelfde taak te werken.

A7 verantwoordelijkheidszin:

zich verantwoordelijk voelen voor de school als geheel en het engagement aangaan om een positieve ontwikkeling van de lerende te bevorderen.

A8 flexibiliteit:

bereid zijn zich aan te passen aan wijzigende omstandigheden, zoals middelen, doelen, mensen en procedures.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van (datum) betreffende de basiscompetenties van de leraren.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS

Pascale Vaegenhende

Van: Nancy Tuts
Verzonden: vrijdag 10 november 2017 8:41
Aan: Pascale Vaegenhende
Onderwerp: FW: Adviesvraag VLOR BVR betreffende de basiscompetenties van de leraren - vervangen nota VR door BIS nota VR
Bijlagen: VR 2017 2710 DOC. 1062 1 BIS Basiscompetenties leraren - nota.docx

Van: Mia Douterlungne
Verzonden: woensdag 8 november 2017 17:37
Aan: Stafleden <Stafleden@vlor.be>; Nancy Tuts <nancy.tuts@vlor.be>
Onderwerp: Fwd: Adviesvraag VLOR BVR betreffende de basiscompetenties van de leraren - vervangen nota VR door BIS nota VR

[Outlook voor Android](#) downloaden

----- Forwarded message -----

From: "Van Walleghem, Dirk" <dirk.vanwalleghem@vlaanderen.be>
Date: Wed, Nov 8, 2017 at 4:41 PM +0100
Subject: Adviesvraag VLOR BVR betreffende de basiscompetenties van de leraren - vervangen nota VR door BIS nota VR
To: "Mia Douterlungne" <mia.douterlungne@vlor.be>
Cc: "Landuyt, Sofie 1F2B" <sofie.landuyt@vlaanderen.be>

Geachte,

Op vrijdag 27 oktober maakten wij u de documenten voor advies over betreffende de basiscompetenties van de leraren.
Daarbij stak echter niet het BIS document dat u hierbij wel in bijlage vindt.
Met onze verontschuldigingen,

Dirk Van Walleghem
Secretaris Kabinetschef Onderwijs
Kabinet Hilde Crevits, viceminister-president en Vlaams minister van Onderwijs
T 02 5526828

Kon. Albert II - laan 15
1210 BRUSSEL

Deze e-mail en al zijn bijlagen zijn uitsluitend voor de geadresseerde bestemd en kunnen vertrouwelijke informatie bevatten. Als u deze boodschap per vergissing toegestuurd kreeg, gelieve de afzender onmiddellijk te verwittigen en de e-mail te vernietigen. Publicatie, reproductie, kopie, distributie of andere verspreiding of gebruik door derden is verboden, tenzij anders vermeld. De afzender kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor enige wijziging van zijn bericht tijdens de elektronische transmissie.

Dit bericht met zijn eventuele bijlage(n) verbindt de minister op geen enkele wijze. Enkel officieel ondertekende briefwisseling kan dat. Noch de minister, noch de auteur van dit bericht kan bijgevolg aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud ervan en zijn eventuele bijlage(n).

Van: Van Walleghem, Dirk
Verzonden: vrijdag 27 oktober 2017 15:01

Aan: Douterlungne, Mia <mia.douterlungne@vlor.be>

Onderwerp: Adviesvraag VLOR BVR betreffende de basiscompetenties van de leraren

Geachte,

Het besluit van de Vlaamse regering betreffende de basiscompetenties van de leraren werd op vrijdag 27 oktober 2017 goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Het document wordt u hierbij en tevens per drager bezorgd.

De minister vernam graag het advies van de VLOR conform artikel 70 van het participatiedecreet.

Met vriendelijke groeten,

Dirk Van Walleghem

Secretaris Kabinetschef Onderwijs

Kabinet Hilde Crevits, viceminister-president en Vlaams minister van Onderwijs

T 02 5526828

Kon. Albert II - laan 15

1210 BRUSSEL

Deze e-mail en al zijn bijlagen zijn uitsluitend voor de geadresseerde bestemd en kunnen vertrouwelijke informatie bevatten. Als u deze boodschap per vergissing toegestuurd kreeg, gelieve de afzender onmiddellijk te verwittigen en de e-mail te vernietigen. Publicatie, reproductie, kopie, distributie of andere verspreiding of gebruik door derden is verboden, tenzij anders vermeld. De afzender kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor enige wijziging van zijn bericht tijdens de elektronische transmissie.

Dit bericht met zijn eventuele bijlage(n) verbindt de minister op geen enkele wijze. Enkel officieel ondertekende briefwisseling kan dat. Noch de minister, noch de auteur van dit bericht kan bijgevolg aansprakelijk worden gesteld voor de inhoud ervan en zijn eventuele bijlage(n).

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
betreffende de basiscompetenties van de leraren
- Principiële goedkeuring met het oog op
adviesvraag VLOR

1. INHOUDELIJK

Inleiding - context

De conceptnota "lerarenopleidingen versterken wervende en kwalitatieve lerarenopleidingen als basispijler voor hoogstaand onderwijs" van 25 maart 2016 kondigde een operationalisering van de basiscompetenties aan. In de op 22 september 2017 door de Vlaamse Regering goedgekeurde amendementen over de versterking van de lerarenopleiding werd dit herhaald.

De huidige sets van basiscompetenties en het beroepsprofiel van de leraar dateren immers van 2007. De maatschappelijke context en dus ook deze van de lerarenopleiding zijn constant in beweging. De basiscompetenties en het beroepsprofiel zelf zijn voldoende generiek geformuleerd. Dit beroepsprofiel en deze basiscompetenties blijven ook in de toekomst het kader voor de opleiding van leraren. Binnen het professioneel continuüm moet duidelijk worden welke competenties, tot op welk beheersingsniveau op welk moment in de loopbaan bereikt moeten worden. Binnen de basiscompetenties worden de startcompetenties na het behalen van het diploma van leraar benoemd. Voor de concrete invulling/interpretatie van het beroepsprofiel en de basiscompetenties kunnen de lerarenopleidingen en het afnemend veld met elkaar in dialoog gaan, dit met het oog op de leraar van de toekomst.

Daarnaast moet er ook duidelijkheid komen over de verhouding tussen de basiscompetenties en de domeinspecifieke leerresultaten van de lerarenopleidingen.

Om dit en het definiëren van de beheersingsniveaus te faciliteren, werd een werkgroep opgericht. Deze werkgroep was samengesteld uit vertegenwoordigers van de lerarenopleidingen, het afnemend veld en de vakorganisaties. Deze werkgroep leverde volgend advies af:

1. De drie bestaande sets basiscompetenties zouden best herleid worden tot één generieke set basiscompetenties voor leraar. De

sets verschillen onderling te weinig.

2. De nieuwe gezamenlijke set basiscompetenties kan vervolgens versoerd worden door de operationalisering op het tweede niveau (x.x.x) te schrappen. Hiermee wordt niet bedoeld dat deze inhoud niet belangrijk zou zijn voor toekomstige leraren, maar wel dat deze meer thuishoort in een domeinspecifiek referentiekader, dan in de basiscompetenties.

3. Aan de nieuwe, gezamenlijke set, kunnen twee beheersingsniveaus gekoppeld worden, nl. dat van bachelor (niveau 6) en dat van master (niveau 7) die zichtbaar worden in het domeinspecifiek leerresultatenkader van beide opleidingen. De Dublindescriptoren, met de respectievelijke niveaurescriptoren bieden hiervoor voldoende handvatten.

4. Het domeinspecifiek referentiekader is de operationalisering van de wijze waarop de lerarenopleidingen de brug maken tussen de inhouden van de opleiding en de doelenset (de functionele gehelen/de basiscompetenties), rekening houdend met het verwachte beheersingsniveau (6 of 7) en met de specifieke contexten waarvoor de leraar wordt opgeleid. Het is de verantwoordelijkheid van de opleidingen zelf inhoud en vorm te geven aan het curriculum, waarbij ze zichtbaar kunnen maken hoe ze de basiscompetenties op het verwachte beheersingsniveau (6 of 7) en met de specifieke contexten waarvoor de leraar wordt opgeleid, op een geïntegreerde wijze kunnen realiseren binnen de drievoudige expertise van de leraar (vakinhoudelijk, vakdidactisch en pedagogisch-didactisch) en zijn onderwijs-pedagogisch oordeelvermogen.

De nieuwe set van basiscompetenties die als bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering is toegevoegd, is deels volgens de bepalingen in bovenstaand advies opgemaakt. Er werd namelijk voor geopteerd om geen beheersingsniveaus in te schrijven in het Besluit Vlaamse Regering. In de nota aan de Vlaamse Regering van 22 september 2017, werd dit als volgt geargumenteed:

"De basiscompetenties voor leraren geven aan welke eisen onderwijs en maatschappij stellen aan de pas afgestudeerde leraar. Hiermee geeft de overheid de minimale kwaliteitscriteria aan zodat ouders, onderwijsverstrekkers en externen weten wat zij van leraren mogen verwachten. Die transparantie kan de waardering voor het werk dat leraren doen, alleen maar ten goede komen. Ongeacht het kwalificatieniveau zijn de basiscompetenties voor alle leraren kwalitatief gelijkwaardig. De inschaling van het diploma van leraar (op graduaats-, bachelor- of masterniveau) impliceert dus geen hiërarchie tussen deze niveaus. De basiscompetenties en het beroepsprofiel gelden als referentiekader voor alle lerarenopleidingen."

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1 legt de basiscompetenties, die als bijlage bij het besluit zijn opgenomen vast.

Artikel 2 heft de vorige sets van basiscompetenties op.

Artikel 3 bepaalt de inwerkingtreding van het besluit.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Het voorstel heeft geen weerslag op de begroting van de Vlaamse Regering.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 20 oktober 2017. Er is geen begrotingsakkoord vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid betreffende personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het bijgaande voorontwerp van Besluit Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr 2017-293 van 8 september 2017.

Een aantal bemerkingsen van het taalkundig advies zijn niet gevolgd. Het gaat om bemerkingsen m.b.t. termen die specifiek zijn voor de onderwijsregelgeving en in deze ook algemeen aanvaard zijn.

Dit ontwerp van besluit bevat hoofdzakelijk regelgeving met een louter formeel karakter. Het gaat vooral om technische aanpassingen als gevolg van een gewijzigde hogere regelgeving, meer bepaald artikel II.108, paragraaf 2 van de codex hoger onderwijs.

Er werd dan ook geen RIA opgesteld.

Het ontwerp van besluit vertegenwoordigt geen bijkomende administratieve lasten voor de betrokken instellingen. Er worden geen nieuwe principes toegevoegd, noch ingrijpend gewijzigd t.a.v. de huidige procedures.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de basiscompetenties van de leraren;

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het onderwijs:

2.1. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit het advies in te winnen van de VLOR en de SERV;

2.2. te gelasten over voornoemd voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde onderhandelingen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De viceminister-president van de Vlaamse Regering,
De Vlaamse minister van Onderwijs,

Hilde CREVITS